

Toverland
De wensspreuk

TOVERLAND

DE WENSSPREUK

CHRIS COLFER

Met illustraties van Brandon Dorman

Vertaald door Jasper Mutsaers

moon

© 2012 Christopher Colfer

Illustraties © 2012 Brandon Dorman

Oorspronkelijke titel *The Land of Stories – The Wishing Spell*

This edition is published by arrangement with Little, Brown and Company, New York (NY), USA. All rights reserved.

Nederlandse vertaling © 2013 Jasper Mutsaers en Moon, Amsterdam

Omslagontwerp Hachette Book Group, Inc.

Opmaak omslag Mariska Cock

Opmaak binnenwerk ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 499 2653 3

NUR 283

www.moonuitgevers.nl

Moon is een imprint van Dutch Media Uitgevers bv

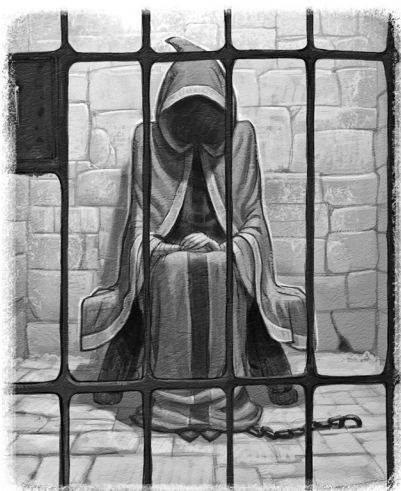
Dit boek is ook leverbaar als e-book

ISBN 978 90 499 2654 0

Voor oma,
Omdat ze mijn eerste uitgeefster was
en me het beste schrijversadvies gaf
dat ik ooit kreeg: 'Christopher,
ik denk niet dat je op de kleuterschool
al kunt zeggen dat je mislukt bent
als schrijver.'

‘Ooit ben je oud genoeg om weer sprookjes te lezen.’

C.S. Lewis

PROLOOG

HET BEZOEK VAN DE KONINGIN

De kerker was een erbarmelijke plek. Het weinige licht dat er was kwam van de flikkerende fakkels die aan de stenen muren hingen. Brak, stinkend water sijpelde vanuit de hoger gelegen slotgracht naar beneden. Grote ratten zaten elkaar achterna op zoek naar voedsel. Dit was geen plek voor een koningin.

Het was even na middernacht en het was heel stil, op een enkele rammelende ketting na. In de diepe stilte weerkaatsten de voetstappen van iemand die de wenteltrap naar de kerker afdaalde. Er kwam een jonge vrouw naar beneden, gekleed in een enkellange smaragdgroene

mantel. Ze liep behoedzaam langs de cellen, maar trok toch de aandacht van de gevangenen. Ze ging steeds langzamer lopen, terwijl haar hart juist alsmaar sneller ging slaan.

De gevangenen zaten op volgorde van misdaad. Hoe verder ze de kerker in liep, hoe gevaarlijker de criminelen werden. Ze was gefocust op de cel helemaal aan het eind van de gang, waarin een zeer speciale gevangene werd bewaakt door een enorme cipier.

De vrouw was hiernaartoe gekomen om iets te vragen. Het was een makkelijke vraag, maar hij hield haar dag en nacht bezig. Ze lag er 's nachts meestal wakker van en als ze sliep, droomde ze erover.

Er was maar één persoon die haar het antwoord kon geven dat ze wilde horen, en die persoon zat aan de andere kant van de tralies een stuk verderop.

‘Ik wil haar spreken,’ zei de vrouw in de mantel tegen de bewaker.

‘Er mag niemand bij haar,’ zei de bewaker bijna geamuseerd. ‘Bevel van de koninklijke familie.’

De vrouw liet haar capuchon zakken zodat haar gezicht zichtbaar werd. Haar huid was wit als sneeuw, haar haar donker als steenkool en haar ogen zo groen als een bos. Iedereen in het land wist hoe mooi ze was, en de hele wereld kende haar.

‘Majesteit, vergeeft u me alstublieft!’ verontschuldigde de stomverbaasde bewaker zich. Vlug maakte hij een overdreven diepe buiging. ‘Ik verwachtte geen bezoek uit het paleis.’

‘U hoeft zich niet te verontschuldigen,’ antwoordde ze. ‘Maar wilt u tegen niemand zeggen dat ik hier ben geweest?’

‘Dat spreekt voor zich,’ zei de bewaker, en hij knikte kort.

De vrouw ging met haar gezicht naar de tralies staan wachten tot ze werden opgetrokken, maar de bewaker weifelde.

‘Weet u zeker dat u naar binnen wilt, hoogheid?’ vroeg hij. ‘We weten niet waartoe ze allemaal in staat is.’

‘Ik moet haar koste wat kost spreken,’ zei de vrouw.

De bewaker draaide aan een grote ronde hendel en de tralies gingen omhoog. De vrouw nam diep adem en liep er onderdoor.

Ze liep door een gang die nog langer en donkerder was en waar het ene na het andere traliehek werd opgehesen dat achter haar weer werd neergelaten. Uiteindelijk had ze het eind van de gang bereikt waar de laatste tralies werden opgetrokken en stapte ze de cel binnen.

De gevangene was een vrouw. Ze zat in het midden van de cel op een stoel naar een raampje te staren. Ze wachtte even voor ze liet merken dat ze wist dat ze bezoek had. Het was de eerste bezoeker die ze ooit had gehad, en ze wist zonder te kijken meteen wie het was, het kon maar één iemand zijn.

‘Dag, Sneeuwvitje,’ zei de gevangene met zachte stem.

‘Dag, stiefmoeder,’ antwoordde Sneeuwvitje nerveus. ‘Hoe gaat het met u?’

Hoewel Sneeuwvitje eindeloos had gerepeteerd wat ze wilde zeggen, kwam ze nu met moeite uit haar woorden.

‘Ik heb gehoord dat je inmiddels koningin bent,’ zei haar stiefmoeder.

‘Dat klopt,’ zei Sneeuwwitje. ‘Ik ben mijn vader opgevolgd, zoals hij graag wilde.’

‘En waaraan heb ik deze eer te danken? Kom je om te zien hoe ik hier zit weg te kwijnen?’ zei haar stiefmoeder. Ze klonk erg streng en bazig; ze stond erom bekend dat zelfs de sterkste mannen als was in haar handen waren.

‘Integendeel,’ zei Sneeuwwitje. ‘Ik ben hier omdat ik het wil begrijpen.’

‘Wat wil je begrijpen?’ vroeg haar stiefmoeder op scherpe toon.

‘Ik wil weten...’ zei Sneeuwwitje aarzelend, ‘wat uw beweegredenen waren.’

Nu het er eindelijk uit was, viel er een last van haar schouders. Ze had eindelijk gevraagd wat haar al zo lang bezighield. Het ergste was achter de rug.

‘Er is veel wat jij niet kunt begrijpen,’ zei de stiefmoeder, en ze wendde zich tot haar stiefdochter.

Het was de eerste keer sinds lange tijd dat Sneeuwwitje haar stiefmoeders gezicht zag. Het was het gezicht van een vrouw die ooit volmaakte schoonheid had bezeten en die ooit koningin was geweest. Nu was de vrouw die tegenover haar zat een gewone gevangene wier gezicht een permanent dreigende blik had gekregen.

‘Dat kan wel zijn,’ zei Sneeuwwitje. ‘Maar het is toch niet gek dat ik graag wil weten of u een goede reden had voor uw daden?’

De afgelopen paar jaar had Sneeuwwitjes leven van

schandalen aan elkaar gehangen. Iedereen kende het verhaal van de prinses die haar toevlucht zocht bij de zeven dwergen om zich te verbergen voor haar jaloerse stiefmoeder. Iedereen wist van de beruchte giftige appel en de knappe prins die Sneeuwwitje van een wisse dood had gered.

Het was een simpel verhaal, maar de nasleep was dat zeker niet. Zelfs met een huwelijk en een koninkrijk waaraan ze haar handen vol had, vroeg Sneeuwwitje zich steeds af of de verschillende theorieën over haar stiefmoeders ijdelheid klopten. Iets in de kersverse koningin weigerde te geloven dat iemand zó boosaardig kon zijn.

‘Weet u hoe ze u noemen?’ vroeg Sneeuwwitje. ‘Buiten de muren van deze gevangenis staat u bekend als de Boze Stiefmoeder.’

‘Als ze me zo willen noemen, dan zal ik daarmee moeten leren leven,’ zei de Boze Stiefmoeder. ‘Als men eenmaal zoiets besloten heeft, helpt er geen moedertje lief meer aan.’

Sneeuwwitje stond ervan te kijken hoe weinig het haar stiefmoeder kon schelen, en ze wilde dat dat veranderde. Ze moest weten of er nog iets menselijks in haar schulde.

‘Ze wilden u ter dood brengen toen ze ontdekten wat u me had aangedaan! Het hele koninkrijk wilde u dood hebben!’ Sneeuwwitje fluisterde toen ze tegen de emoties vocht die omhoogkwamen. ‘Maar daar wilde ik niets van weten. Dat kon...’

‘Verwacht je een bedankje omdat je me gespaard hebt?’ vroeg de Boze Stiefmoeder. ‘Als je soms denkt dat ik dankbaar aan je voeten val, dan zit je in de verkeerde gevangeniscel.’

‘Ik heb het niet voor u gedaan, maar voor mezelf,’ zei Sneeuwwitje. ‘Of u het nou leuk vindt of niet, u bent de enige moeder die ik ooit gehad heb. Ik weiger te geloven dat u het harteloze monster bent dat iedereen denkt dat u bent. Ik weet niet of het zo is, maar ik denk dat u wél een hart hebt.’

De tranen rolden over Sneeuwwitjes bleke gezicht. Ze had zich voorgenomen om dapper te zijn, maar in de aanwezigheid van haar stiefmoeder had ze haar emoties niet meer in bedwang.

‘Nou, dan heb je het mis,’ zei de Boze Stiefmoeder. ‘De enige ziel die ik had is lang geleden overleden, en het enige hart dat ik bezit is van steen.’

De Boze Stiefmoeder had inderdaad een hart van steen, maar het zat niet in haar lichaam. Er lag een steen in de vorm van een mensenhart op een tafeltje in de hoek van de cel. Het was het enige wat ze had mogen houden toen ze werd gearresteerd.

Sneeuwwitje herkende de steen uit haar jeugd. Hij was haar stiefmoeder altijd heel dierbaar geweest, en ze verloor hem nooit uit het oog. Sneeuwwitje had hem nooit mogen aanraken of vasthouden, maar er was niets wat haar nu nog tegenhield.

Ze liep naar de andere kant van de cel, pakte de steen op en bekeek hem nieuwsgierig. Hij bracht heel veel her-

inneringen naar boven. Alle eenzaamheid en verdriet die ze door haar stiefmoeder als kind had gevoeld kwamen weer terug.

‘Ik wilde maar één ding,’ zei Sneeuwwitje. ‘Dat u van me hield. Als kind verstopte ik me heel vaak in het paleis in de hoop dat u me zou missen, maar dat gebeurde nooit. U zat de hele dag in uw vertrekken, omringd door spiegels, potjes crème en deze steen. U bracht meer tijd door met onbekenden die antiverouderingsspullen verkochten dan met uw eigen dochter. Waarom?’

De Boze Stiefmoeder gaf geen antwoord.

‘U hebt vier keer geprobeerd me te vermoorden, en drie van de vier keer wilde u dat zelf doen,’ zei Sneeuwwitje vol ongeloof. ‘Toen u als oud vrouwtje verkleed naar het huisje van de zeven dwergen kwam, wist ik dat u het was. Ik wist dat u gevaarlijk was, maar toch liet ik u steeds binnen. Omdat ik hoopte dat u zou veranderen. Ik liet me pijn doen.’

Sneeuwwitje had dit nooit eerder opgebiecht, en ze kon het niet helpen maar ze sloeg huilend haar handen voor haar gezicht toen ze het had gezegd.

‘Dus jij denkt dat je weet hoe het voelt om hartzeer te hebben?’ zei de Boze Stiefmoeder zó streng dat Sneeuwwitje ervan schrok. ‘Jij weet helemaal niet hoe het is om verdriet te hebben. Ik heb dan misschien nooit genegenheid getoond, maar vanaf het moment dat je geboren werd, hield het hele koninkrijk van je. Dat geldt helaas niet voor iedereen. Sommigen worden gescheiden van degenen die ze liefhebben.’

Sneeuwitje wist niet wat ze moest zeggen. Wie bedoelde haar stiefmoeder daarmee?

‘Hebt u het over mijn vader?’ vroeg ze.

De Boze Stiefmoeder sloot zuchtend haar ogen en schudde haar hoofd.

‘Wat moet het heerlijk zijn om zo naïef te zijn,’ zei ze. ‘Je zult het wel niet geloven, Sneeuwitje, maar ik had ook een leven voor ik mijn intrede deed in dat van jou.’

Sneeuwitje hield beschaamd haar mond. Natuurlijk wist ze dat haar stiefmoeder een leven had voordat ze met haar vader trouwde, maar ze had zich nooit afgevraagd waaruit dat leven bestond. Haar stiefmoeder was altijd zo op zichzelf geweest, dat Sneeuwitje er nooit aanleiding voor had gehad.

‘Waar is mijn spiegel?’ wilde de Boze Stiefmoeder weten.

‘Die wordt vernietigd,’ zei Sneeuwitje.

De steen van de Boze Stiefmoeder voelde opeens een stuk zwaarder aan. Sneeuwitje vroeg zich af of ze het zich verbeelde, of dat het ook echt zo was. Ze kreeg een lamme arm van de steen en ze moest hem wegleggen.

‘Er is zoveel wat u me niet vertelt,’ zei Sneeuwitje. ‘Er is zoveel wat u al jaren voor me achterhoudt.’

De Boze Stiefmoeder staarde met gebogen hoofd naar de grond. Ze zei niets.

‘Ik ben waarschijnlijk de enige die medelijden met u heeft. Doe daar iets mee,’ smeekte ze. ‘Als er vroeger iets is gebeurd waardoor u zo geworden bent, zeg het dan.’

Er kwam nog steeds geen reactie.

‘Ik blijf hier net zo lang zitten tot u het vertelt!’

schreeuwde Sneeuwwitje, die voor het eerst in haar leven haar stem verhief.

‘Goed,’ zei de Boze Stiefmoeder.

Sneeuwwitje nam plaats op de enige andere stoel die in de cel stond. De Boze Stiefmoeder wachtte even voor ze van wal stak, en Sneeuwwitje hield het niet meer.

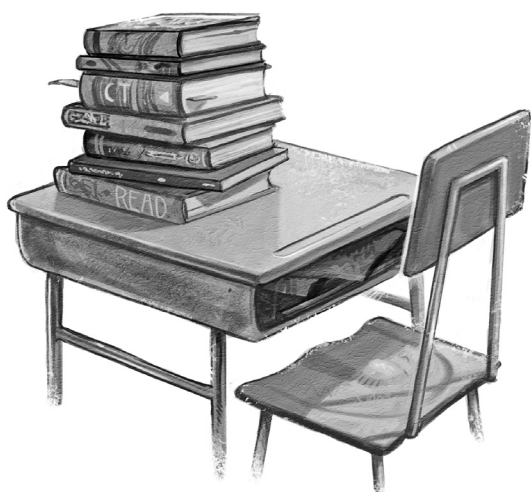
‘Jouw verhaal zal altijd geromantiseerd worden,’ zei de Boze Stiefmoeder. ‘Mijn verhaal niet. Ik zal tot het einde der tijden worden afgeschilderd als een overdreven slechterik. Maar wat iedereen vergeet is dat de slechterik ook maar een slachtoffer is die niet gehoord werd. Alles wat ik heb gedaan, mijn hele levenswerk en alles wat ik jou heb aangedaan, deed ik voor hém.’

Sneeuwwitje vreesde voor wat er ging komen. Het dui-zelde haar, maar toch wilde ze het weten.

‘Hoe heet hij?’ vroeg ze zó snel dat ze vergat dat ze niet zo vertwijfeld moest klinken.

De Boze Stiefmoeder sloot haar ogen en liet haar herinneringen de vrije loop. Er kwamen diep weggestopte beelden van plaatsen en mensen uit haar verleden tevoorschijn als vuurvliegjes in een grot. Ze had zoveel meegemaakt in haar jonge jaren, zoveel dingen die ze graag had willen onthouden of juist liever was vergeten.

‘Ik zal je mijn verleden vertellen, of in ieder geval het verleden van iemand die ik vroeger was,’ zei ze. ‘Maar wees gewaarschuwd. Het loopt niet af met: “En ze leefden nog lang en gelukkig.”’

1

ER WAS EENS

‘Er was eens...’ zei mevrouw Peters tegen haar leerlingen uit groep acht. ‘Het zijn de meest betoverende woorden ter wereld en ze vormen de doorgang naar de mooiste verhalen die ooit zijn geschreven. Ze lokken iedereen die ze hoort meteen een wereld binnen waarin iedereen welkom is en alles mogelijk is. Muizen veranderen in mensen, dienstmeiden in prinsessen, en ondertussen leren ze je ook nog van alles.’

Alexandra Brugman zat aandachtig te luisteren. Ze was sowieso al dol op de lessen van haar juffrouw, maar dit vond ze extra leuk.

‘Sprookjes zijn veel meer dan verhaaltjes voor het slapengaan,’ ging de onderwijzeres verder. ‘Zo ongeveer ieder denkbaar probleem komt aan bod in sprookjes. Sprookjes zijn als kleurrijke personages en situaties verklede levenslessen.

“De jongen die wolf riep” leert ons het belang van een goede reputatie en dat eerlijk het langst duurt. Assepoester leert ons dat het loont om goed te doen. Het Lelijke Eendje leert ons wat innerlijke schoonheid is.’

Alexandra knikte instemmend. Ze was een mooi meisje met felblauwe ogen en kort, rossig haar dat altijd keurig met een haarband uit haar gezicht werd gehouden.

De manier waarop haar andere leerlingen haar aankeken, alsof de les in een vreemde taal werd gegeven, was iets waar mevrouw Peters maar niet aan kon wennen. En dus richtte ze haar aandacht vaak uitsluitend op de eerste rij, waar Alexandra zat.

Mevrouw Peters was een lange, slanke vrouw die altijd jurken droeg die leken op de bekleding van een ouderwets bankstel. Ze had bruin, krullend haar dat altijd perfect zat, het leek wel een hoedje (en veel leerlingen dachten dat het dat ook was). Haar ogen, permanent turend vanwege de veroordelende manier waarop ze al jarenlang haar leerlingen aankeek, gingen schuil achter dikke brillenglazen.

‘Jammer genoeg is er in de huidige maatschappij geen plaats meer voor deze tijdloze verhalen,’ zei mevrouw Peters. ‘Hun briljante lessen hebben plaatsgemaakt voor onbenullig vermaak als televisie en videospelletjes. Ouders

van tegenwoordig laten hun kinderen beïnvloed worden door aanstootgevende tekenanimaties en gewelddadige films.

De enige manier waarop sommige kinderen nog worden blootgesteld aan sprookjes is als er een verbasterd wordt tot een film. Een sprookje dat “bewerkt” wordt, is meestal ontdaan van elke moraal en levensles die het oorspronkelijk bevatte, en vervangen door zingende en dansende bosbewoners. Ik las laatst ergens dat er films worden gemaakt die Assepoester reduceren tot een hip-hopzangeres die het nogal moeilijk heeft en Doornroosje tot een krijgshaftige prinses die de strijd aangaat met zombies!

‘Cool,’ fluisterde een jongen die achter Alexandra zat.

Alexandra hoorde het hoofdschuddend aan. Het sneed door haar ziel. Ze probeerde haar teleurstelling te delen met haar klasgenootjes, maar helaas lukte dat niet.

‘Ik vraag me af of de wereld er anders zou uitzien als iedereen nog wist wat de gebroeders Grimm en Hans Christiaan Andersen met hun sprookjes wilden vertellen,’ ging mevrouw Peters verder. ‘Ik vraag me af of men iets zou opsteken van het verdriet van de Kleine Zee-meermin als ze sterft aan het eind van het ware verhaal. Ik vraag me af of er nog zoveel ontvoeringen zouden plaatsvinden als kinderen wisten aan welke gevaren Roodkapje écht werd blootgesteld. Ik vraag me af of delinquenten zich nog steeds zo zouden misdragen als ze zouden weten wat Goudhaartje zich allemaal op de hals haalde bij de Drie Beren.’

We kunnen zoveel toekomstige dingen voorkomen als we onze ogen niet sluiten voor in het verleden geleerde lessen. Als we sprookjes wat meer op waarde zouden schatten, was het veel makkelijker om zelf ook nog lang en gelukkig te leven.'

Als het aan Alexandra lag, zou mevrouw Peters na iedere les een staande ovatie krijgen. Helaas was het enige dat ze ooit kreeg een zucht van verlichting omdat iedereen blij was dat de les voorbij was. 'Ik ben benieuwd hoe goed jullie de sprookjes kennen,' zei mevrouw Peters lachend, en ze ijsbeerde door de klas. 'In Repelsteeltje zegt de vader tegen de koning dat zijn dochter op haar spinnewiel van hooi iets anders kan maken. Weet iemand wat?'

Mevrouw Peters bekeek haar leerlingen als een haai op zoek naar een verzwakte vis. Slechts één leerling stak haar hand op.

'Zeg het maar, Alexandra,' zei mevrouw Peters.

'Hij beweerde dat ze het in goud kon veranderen,' zei Alexandra.

'Heel goed,' zei mevrouw Peters. Als ze een lievelingsleerling had – niet dat ze dat ooit zou toegeven – dan zou het Alexandra zijn.

Alexandra sloofde zich graag uit. Ze was het schoolvoorbeeld van een boekenwurm. Het maakte niet uit welk tijdstip het was – of ze nog naar school moest, op school zat, weer thuis was of ze bijna naar bed ging, ze zat altijd te lezen. Ze was erg leergierig en daarom wist ze bijna altijd het antwoord op de vragen van mevrouw Peters.

Ze liet geen kans onbenut om indruk te maken op haar klasgenootjes en sloofde zich enorm uit voor alle opstellen en spreekbeurten. Maar dat had juist een averechtse uitwerking op haar medeleerlingen, en Alexandra werd er vaak om gepest.

Ze hoorde voortdurend dat er achter haar rug om over haar werd gekletst. Tijdens het speelkwartier zat ze meestal met een opengeslagen bibliotheekboek onder een boom. Hoewel ze het nooit zou toegeven was Alexandra heel erg eenzaam.

‘En weet iemand welk compromis het meisje sloot met Repelsteeltje?’ Alexandra wachtte heel even voor ze haar hand weer opstak. Ze wilde niet overkomen als het lievelingetje van de juffrouw.

‘Zeg het maar, Alexandra.’

‘In ruil voor het goudspinnen belooft ze Repelsteeltje haar eerste kind aan hem af te staan,’ legde Alexandra uit.

‘Dat is nogal wat,’ zei een jongen die achter Alexandra zat.

‘Wat moet zo’n eng klein mannetje nou met een kind?’ vroeg het meisje naast hem.

‘Met zo’n achternaam kom je natuurlijk nooit in aanmerking voor adoptie,’ voegde een ander eraan toe.

‘Zou hij het kindje opgegeten hebben?’ vroeg weer een ander zich ongerust af.

Alexandra wendde zich tot haar domme leeftijdgenootjes.

‘Daar gaat het verhaal helemaal niet over,’ zei ze. ‘Repel-

steeltje maakt misbruik van het meisje omdat ze niet anders kon. Het verhaal gaat erover dat je goede afspraken maakt. Wat ben je bereid om blijvend op te geven in de toekomst voor iets wat je nu snel nodig hebt? Snap je?’

Als mevrouw Peters meerdere gezichtsuitdrukkingen zou kennen, zou ze nu trots kijken. ‘Mooi gezegd, Alexandra,’ zei ze. ‘Ik moet zeggen dat ik in al die jaren dat ik voor de klas sta zelden iemand meemaak die zoveel dieperliggende...’

Plotseling klonk er een hard snurkend geluid. Achter in de klas hing een jongen kwijlend over zijn lessenaar. Hij was diep in slaap.

Alexandra had een tweelingbroer, en soms was ze daar niet zo blij mee.

Als een pijl uit een boog verlegde mevrouw Peters haar aandacht.

‘Meneer Brugman?’ zei ze.

Hij snurkte gewoon verder.

‘Meneer Brugman?’ vroeg ze nog een keer, nu op haar hurken naast hem.

Hij snurkte nog maar eens keihard. Een paar klasgenoten vroegen zich af hoe er zoveel geluid uit iemand kon komen.

‘Meneer Brugman!’ tetterde mevrouw Peters in zijn oor.

Alsof er iemand een rotje onder zijn stoel afstak, zó snel kwam Koen Brugman weer bij de levenden. Hij gooide zijn tafeltje bijna om.

‘Wat... wat is er? Is er brand?’ vroeg Koen, die de kluts volledig kwijt was. Zijn blik schoot door het lokaal terwijl zijn hersens probeerden te achterhalen waar hij zich bevond.

Net als zijn zus had ook hij felblauwe ogen en rossig haar. Hij had een bolle toet met sproeten die momenteel verwoede pogingen deed om wakker te worden.

Alexandra schaamde zich dood voor haar broer. Behalve dat ze qua uiterlijk op elkaar leken en dezelfde verjaardag deelden, waren ze totaal verschillend. Koen had dan misschien veel vrienden, maar kon, in tegenstelling tot zijn zus, op school slechts met moeite meekomen... of wakker blijven.

‘Wat fijn dat u er weer bent, meneer Brugman,’ zei mevrouw Peters streng. ‘Lekker geslapen?’

Koen werd vuurrood. ‘Het spijt me, mevrouw Peters,’ stamelde hij, en hij deed zijn best zo oprecht mogelijk te klinken. ‘Soms, als u heel lang aan het woord bent, val ik in slaap. Het ligt niet aan u. Het gebeurt gewoon.’

‘Het gebeurt minstens twee keer per week,’ bracht mevrouw Peters hem onder de aandacht.

‘Nou, u praat ook wel heel erg veel.’ Toen hij het zichzelf hoorde zeggen, wist hij dat het niet slim was. Een paar klasgenootjes beten in hun hand om niet in lachen uit te barsten.

‘Ik raad je aan om voortaan wakker te blijven, Koen,’ zei mevrouw Peters op dreigende toon. Hij had nog nooit iemand gezien die zó goed met samengeknepen oogjes kon kijken zonder haar ogen dicht te doen. ‘Tenzij je ge-

noeg van sprookjes afweet om zelf voor de klas te kunnen staan,' voegde ze eraan toe.

'Dat denk ik wel,' zei Koen. Wederom zonder erbij na te denken. 'Ik bedoel dat ik veel sprookjes ken.'

'Is dat zo?' Mevrouw Peters ging een uitdaging nooit uit de weg en dat was zo ongeveer het ergste wat je als leerling kon overkomen. 'Nou, Koen, als je er dan toch zoveel verstand van hebt wil ik graag antwoord op de volgende vraag.'

Koen slikte.

'Hoe lang slaapt Doornroosje voordat ze wordt wakker gekust door haar ware liefde?' vroeg mevrouw Peters, en ze keek hem aandachtig aan.

Alle ogen waren op hem gericht, iedereen wachtte ongeduldig het moment af waarop zou blijken dat hij het niet wist. Maar gelukkig voor Koen wist hij het wel.

'Honderd jaar,' antwoordde hij. 'Doornroosje sliep honderd jaar. Daarom was de kasteeltuyn helemaal overwoerd, het hele koninkrijk was namelijk betoverd en dus was er niemand om te tuinieren.'

Mevrouw Peters stond met haar mond vol tanden. Ze keek hem met opgetrokken wenkbrauwen stomverbaasd aan. Dit was de eerste keer dat hij een juist antwoord gaf als hij voor het blok werd gezet, en het was wel het laatste waar ze op had gerekend.

'Probeer in het vervolg bij de les te blijven, Koen. Je hebt geluk dat ik vanmorgen mijn laatste nablijfbriefje heb uitgeschreven, maar ik wil met alle plezier nieuwe halen,' zei mevrouw Peters, die naar haar lessenaar liep om de les te hervatten.

Koen slaakte een zucht van verlichting en hij kreeg zijn gewone kleur weer terug. Zijn blik kruiste die van zijn zus en hij zag dat zij ook opgelucht was dat hij het antwoord had geweten. Ze had niet verwacht dat hij ook maar één sprookje kende.

‘Pak je boek op pagina honderdzeventig en lees Roodkapje,’ droeg mevrouw Peters haar leerlingen op.

Ze deden wat hun werd opgedragen. Koen ging er eens lekker voor zitten. Hij kende het verhaal maar al te goed.

Toen Alexandra en Koen nog heel klein waren, verheugden ze zich het meest op de bezoeken aan hun oma. Ze woonde in de bergen, midden in het bos, in een piepklein huisje dat het best omschreven kon worden als een bungalowtje.

Het was een rit van een paar uur, maar de tweeling genoot er altijd van. Hoe hoger ze door het eindeloze bos over kronkelige wegen de bergen in reden, hoe hoger hun verwachtingen gespannen waren, en altijd als ze over de gele brug reden, riep de tweeling uit: ‘We zijn er bijna! We zijn er bijna!’

Hun oma stond hen stevast met open armen op te wachten en knuffelde hen dan zo stevig dat ze bijna vermorzeld werden.

‘Kijk nou toch eens! Jullie zijn allebei minstens een kop groter dan de laatste keer dat ik jullie zag!’ zei ze dan, ook al was het misschien niet zo, en leidde hen vervolgens naar binnen waar versgebakken koekjes op hen stonden te wachten.

Hun vader was opgegroeid in de bossen en vertelde de tweeling dagelijks urenlang over zijn belevenissen als kind: hoe hij in bomen klom, zwom, en ternauwernood ontsnapte aan de wilde dieren. Zijn verhalen waren meestal schromelijk overdreven, maar ze genoten er meer van dan van wat dan ook.

‘Ooit, als jullie wat ouder zijn, neem ik jullie mee naar al mijn geheime plekjes,’ zei hun vader altijd plagend. Hij was lang en had vriendelijke ogen en, als hij lachte, veel kraaienpootjes. En hij lachte veel, zeker als hij de tweeling plaagde.

’s Avonds hielp hun moeder oma met koken en als ze waren uitgegeten gingen ze lekker met z’n allen bij de open haard zitten. Dan sloeg oma haar sprookjesboek open, en lazen zij en hun vader om beurten verhalen voor aan de tweeling, tot Alexandra en Koen in slaap vielen. Soms ging de familie Brugman pas naar bed als de zon opkwam.

Ze vertelden de verhalen met zoveel finesse en passie dat het niet uitmaakte hoe vaak de tweeling hetzelfde sprookje te horen kreeg. Betere jeugdherinneringen kon je je niet wensen. Jammer genoeg was de tweeling al heel lang niet bij hun oma geweest...

‘Meneer Brugman!’ riep mevrouw Peters. Koen was weer in slaap gesukkeld.

‘Sorry, mevrouw Peters!’ brulde hij terug, en hij ging rechtop zitten als een soldaat die op wacht stond. Als blikken konden doden zou haar frons dat voor elkaar gekregen hebben.

‘Wat vinden jullie van de échte Roodkapje?’ vroeg ze aan haar leerlingen.

Een meisje met kroeshaar en een beugel stak haar hand op.

‘Mevrouw Peters, ik snap het geloof ik niet helemaal.’

‘Wat snap je niet?’ vroeg mevrouw Peters alsof ze eigenlijk vroeg: ‘Is er eigenlijk iets wat jij wél snapt, stomkop?’

‘Nou, er staat dat de Grote Boze Wolf door de Jager wordt neergeschoten,’ zei het meisje met het kroeshaar. ‘Ik heb altijd gedacht dat de wolf het niet leuk vond dat hij door de andere wolven werd uitgelachen omdat hij zo’n rare snuit had en dat Roodkapje en hij uiteindelijk vrienden werden. Zo ging het tenminste in de tekenfilm toen ik klein was.’

Mevrouw Peters sloeg haar ogen zó ver ten hemel dat ze bijna kon zien wat er achter haar gebeurde.

‘En dat,’ zei ze met opeengekleemde kaken, ‘is precies de reden van deze les.’

Het meisje met het kroeshaar zette grote, verdrietige ogen op. Hoe kon iets dat ze zo mooi vond nou niet goed zijn?

‘Hier is jullie huiswerk,’ zei mevrouw Peters, en de hele klas zuchtte tegelijkertijd teleurgesteld. ‘Kies een sprookje en schrijf een opstel over de les die we eruit moeten trekken. Morgen inleveren.’

Mevrouw Peters liep naar haar bureau en de leerlingen togen aan het werk.

‘Koen, heb je even?’ vroeg mevrouw Peters.

Koen wist dat hij diep in de problemen zat. Hij stond

langzaam op en liep naar het bureau van mevrouw Peters. Zijn klasgenootjes keken hem in het voorbijgaan vol medelijden aan, alsof hij op weg was naar zijn beul.

‘Ja, mevrouw Peters?’ vroeg Koen.

‘Koen, ik heb heel veel begrip voor jouw thuissituatie,’ zei mevrouw Peters over haar bril heen.

Thuissituatie. Dat woord had Koen het afgelopen jaar iets te vaak gehoord.

‘Maar los daarvan,’ ging mevrouw Peters verder, ‘kan ik jouw gedrag niet tolereren. Je valt steeds in slaap, je let niet op, en bovendien haal je slechte cijfers. Je zus daarentegen presteert uitstekend. Misschien kun je haar voorbeeld volgen?’

Die vergelijking deed steeds weer pijn. Inderdaad; Koen leek in niets op zijn zus, en daar werd hij keer op keer voor gestraft.

‘Als dit zo doorgaat zie ik me genoodzaakt een afspraak te maken met je moeder, begrepen?’ waarschuwde mevrouw Peters hem.

‘Ja meneer... eh, mevrouw, bedoel ik! Sorry.’ Hij had écht zijn dag niet.

‘Mooi zo. Ga maar weer zitten.’

Koen liep langzaam terug, zijn hoofd nog iets verder gebogen dan anders. Hij voelde zich meer dan ooit een mislukkeling, en dat vond hij vreselijk.

Alexandra had het hele gesprek tussen haar broer en hun juffrouw gadeslagen. Ook al zette hij zichzelf nog zo voor schut, ze had medelijden met hem zoals alleen een zusje dat kan hebben.

Alexandra bladerde door haar boek om een sprookje uit te zoeken. De plaatjes waren lang niet zo mooi als in haar oma's boek, maar alle haar zo bekende personages gaven haar een vertrouwd gevoel, en dat had ze lange tijd niet gehad.

Waren sprookjes maar echt, dacht ze bij zichzelf. Dan liet ik iemand met zijn toverstaf zwaaien en was alles weer bij het oude.